

JNB-prisen 2018 til Kalfarhuset Oppfølgingssenter

Når årets JNB-pris går til CRUX Kalfarhuset er det absolutt ingen som har noe kritisk å melde. Dette er en verdig prisvinner som gjennom sitt arbeid har vunnet respekt og anerkjennelse både i kirka og i samfunnet på bred front, og som oppfyller prisens formål om å være en brobygger mellom kirken og det øvrige samfunnet.

Kalfarhuset ble startet i 1994, av Kjell og Alvild Grønner, som et pionerprosjekt i Norge, og ble det første oppfølgingssenteret i Kirkens Sosialtjeneste. Ekteparet Grønner så behovet for et tilbud for dem som var på vei ut av fengselet eller rusbehandling, eller allerede var kommet ut, og som slet med å finne inngang i samfunnet utenfor. I dag vil vi takke og hedre de to som så behovet, som lot seg engasjere og som handlet.

Takken går videre til alle ansatte og frivillige som gjennom årene har vært med å skape det unike arbeidet som skjer på Kalfarhuset. Noen må likevel nevnes særskilt, og i tillegg til Alvild og Kjell Grønner, må også ekteparet Kristin Voll Tesdal og Ragnar Tesdal trekkes fram ved denne anledningen. Hvis noen ikke vet hvem Ragnar Tesdal er, så er det altså Raggen vi snakker om – den siste Jesushippie fra 70-tallet som er bevart intakt til denne dag. Det er da også Raggen som i egenskap av å være virksomhetsleder skal motta prisen nå ganske straks på vegne av Kalfarhuset.

CRUX Kalfarhuset er et tydelig kristent tilbud til mennesker som ønsker å arbeide med endring for å oppnå et liv uten rusavhengighet og kriminalitet. De tilbyr oppfølging primært til mennesker som soner eller har sonet fengselsstraff, eller har gjennomført rusbehandling i institusjon. I tillegg er både barna og andre pårørende en viktig målgruppe for arbeidet.

Kalfarhuset er en del av stiftelsen CRUX (tidligere Stiftelsen Kirkens Sosialtjeneste) som er en ideell, diakonal og landsdekkende stiftelse. Det er en grunnleggende forutsetning at virksomheten skal være preget av høy faglig kvalitet og en tydelig verdiprofil.

Kalfarhuset arbeider både gjennom samtaler med enkeltmennesker, og en rekke ulike aktiviteter som omfatter flere: Korøvelser i Bækkalokket, deltakelse på ulike kulturaktiviteter, turer, bowling og pizza, og mange andre tiltak som er tilpasset individuelle behov. Sentralt står søndagssamlingene der ulike tema tas opp, f.eks. ved at folk forteller sin livshistorie eller formidler en kulturopplevelse.

Man har også utviklet en gudstjenesteform som kalles «lavmesse» med, som navnet sier, en litt lavere liturgisk profil enn den ordinære høymessen.

II

Mennesker som har utfordringer knyttet til rusavhengighet og kriminalitet, møter mange vanskeligheter på sin vei inn i samfunnet. Mange opplever at de mangler støtte og blir stående alene i sin kamp for ikke å falle tilbake i uheldige mønstre.

Her kommer CRUX Kalfarhuset inn med sitt forholdsvis enestående tilbud. For meg som biskop er det vesentlig at vi som kirke har et slikt arbeid. Den diakonale omsorgen for mennesker som trenger hjelp er en del av kirkens DNA, og har alltid vært det.

Jesus sa da også at det vi har gjort mot en av hans minste søsken, det har vi gjort mot ham. Og som eksempel på dette nevnte han nettopp det dem som sitter i fengsel. Og dette har da også vært en helt sentral målgruppe, men ikke den eneste, for Kalfarhuset helt siden starten.

Mange opplever nok at kirken er bedre på ord enn på troverdig handling. Det at vi har et diakonalt arbeid som Kalfarhuset er først og fremst et bidrag til beste for dem som deltar, men det er også en viktig del av kirkens formidling av evangeliet om Guds kjærlighet.

III

Hva er et menneske verd? Vi vil vel alle svare på ren refleks: Et menneske er uendelig mye verd. Det betyr at dermed er alle like mye verd. Det er store ord, og de forplikter.

CRUX Kalfarhuset står for meg som et fargerikt og levende uttrykk for denne bekjennelsen til menneskeverdet som vi liker å tro at alle står sammen om og vil arbeide for å realisere. Da er det også viktig at samfunnet legger gode rammebetingelser for at innsatte i våre fengsler kan få en god inngang i fellesskapet når de kommer ut.

Det er dessverre ikke alltid tilfelle. Våre myndigheter, nærmere bestemt Kriminalomsorgsdirektoratet, har strammet inn permisjonspraksisen innen kriminalomsorgen. Slik har de gjort det vanskeligere for de innsatte å ta del i de

aktivitetene som en institusjon som Kalfarhuset tilbyr. Dette har ødelagt mye for senterets arbeid, og fremstår som en trist og feilslått politikk drevet fram mer av tanken om straff som gjengjeldelse enn som rehabilitering. Jeg håper at myndighetene her vil legge om kursen og vende tilbake til en mer åpen praksis.

IV

Prisoverrekkelse:

- Daglig leder i Kirkens Bymisjon: Arne Lynngård
- Byråd Anna Elisa Tryti (som her representerer kommunen i ordførerens fravær)

Begrunnelsen for prisen

Arne Lynngård:

Johan Nordahl Brun-prisen skal etter sitt formål gis til personer eller institusjoner som har virket som brobyggere mellom kirken og det øvrige samfunn. Det er en samstemt jury som i dag gleder seg over å gi prisen for 2018 til CRUX Kalfarhuset oppfølgingssenter. De får prisen for sitt diakonale arbeid for mennesker som ønsker et liv uten avhengighet av rus og kriminalitet. Denne diakonale tjenesten utgjør en vesentlig del av kirkens formidling av evangeliet om Guds kjærlighet til alle mennesker.

Anna Elisa Tryti:

Gjennom sin virksomhet har Kalfarhuset i mange år bidratt som en viktig aktør i arbeidet for et samfunn preget av likeverd og respekt der det gis åpenhet og muligheter for mennesker med en vanskelig livshistorie til å finne sin plass i fellesskapet. Det har derfor vært naturlig for offentlige myndigheter både sentralt og lokalt å støtte senteret. Bergen kommune er den viktigste økonomiske bidragsyteren til Kalfarhuset, og viser på denne måten hvor viktig senterets arbeid er for byen.

Halvor Nordhaug:

Med denne begrunnelsen er det en stor glede å kunne overrekke Johan Nordahl Brun-prisen for 2018 til CRUX Kalfarhuset oppfølgingssenter.